

A photograph of a middle-aged man with a mustache, wearing a blue short-sleeved button-down shirt and light-colored shorts, riding a bicycle. He is smiling and looking upwards and to the right. The background is a lush green park with trees and sunlight filtering through the leaves.

Jaarbericht 2023 GGD Groningen

Wij werken samen aan gezondheid. In 2023 werkten we met zo'n 430 GGD-professionals dagelijks aan de gezondheid van de inwoners van Groningen. Dit jaarbericht geeft een indruk van onze werkzaamheden.

De gezondheidsopgaven in de provincie Groningen zijn groot. Allerlei ontwikkelingen zijn van invloed op bestaanszekerheid, zelfredzaamheid en (mentale) gezondheid van de inwoners van onze provincie. GGD Groningen werkt samen met de 10 Groninger gemeenten om de publieke gezondheid te beschermen, bewaken en bevorderen. We spelen bijvoorbeeld een centrale rol in het geven van jeugdgezondheidszorg en werken hard aan het bestrijden van infectieziekten. Voor gemeenten, zorg- en onderwijsinstellingen zijn wij een betrouwbare partner voor informatie over leefwijze, gezondheid en zorg. Wij helpen gemeenten om een leefomgeving te creëren die gezond en veilig is.

De missie van GGD Groningen luidt als volgt:

GGD Groningen werkt met overtuiging aan de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in onze regio. Preventie, gezondheidsbevordering en -bescherming zijn onze kerntaken, die wij dagelijks in nauwe samenwerking met onze opdrachtgevers vorm en inhoud geven.

Wat is gezondheid?

Gezondheid betekent voor iedereen iets anders. Je ervaart zelf of je je gezond voelt of niet. Gezondheid kan beïnvloed worden door lichamelijke ongemakken, zoals ziektes. Maar ook als je je geestelijk niet goed voelt of jezelf niet kunt ontwikkelen, kun je je ongezond voelen. 'Gezond zijn' houdt ook in dat je meedoet in de maatschappij en sociale contacten onderhoudt. Daarom is gezond zijn meer dan 'niet ziek zijn'.

Publieke Gezondheid & Zorg

GGD Groningen valt als uitvoeringsorganisatie formeel onder de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg (PG&Z). Deze regeling kent een Algemeen en een Dagelijks bestuur. Het Algemeen Bestuur van de PG&Z bestaat uit 10 wethouders vanuit alle gemeenten uit de provincie Groningen. De GGD draagt over de uitvoering van de taken verantwoording af aan het Algemeen Bestuur PG&Z.

Het Dagelijks Bestuur is als volgt samengesteld:

- **Manouska Molema**, voorzitter, portefeuillehouder Jeugdhulp (gemeente Groningen)
- **Ans Grimbergen**, vice-voorzitter, portefeuillehouder Jeugdhulp (gemeente Veendam)
- **Evert Offereins**, penningmeester en portefeuillehouder personeel (gemeente Midden-Groningen)
- **Harry Stomphorst**, lid, portefeuillehouder Publieke Gezondheid (gemeente Westerkwartier)

Wie werken er bij de GGD?

467 medewerkers van GGD Groningen zetten zich dagelijks in voor de publieke gezondheid in de provincie Groningen. Dat doen zij vanuit 50 locaties, verspreid door de 10 Groninger gemeenten.

Ons hoofdkantoor zit aan het Hanzeplein in de stad Groningen. Elke gemeente in de provincie Groningen heeft 1 of meer consultatiebureaus. Onze consultatiebureaus zijn soms onderdeel van een Centrum voor Jeugd en Gezin of een sociaal team van de gemeente. De adressen zijn te vinden op www.ggd.groningen.nl.

**Aantal medewerkers
GGD Groningen**

467

**Gemiddelde leeftijd
medewerkers**

49,5 jaar

Jeugdgezondheidszorg

Vanuit de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) willen we dat alle kinderen in Groningen veilig en gezond opgroeien. Wij gaan voor een goud begin! We bieden op consultatiebureaus, scholen, peuterspeelzalen en bij gezinnen thuis over een langere periode zorg en ondersteuning aan.

Zo hebben we vrijwel alle jeugdigen van 0-18 jaar in beeld. We dragen eraan bij dat kinderen en jongeren zich goed kunnen ontwikkelen en dat ze gezond en veilig opgroeien. Dit doen we door vroegtijdig problemen te herkennen, ouders/verzorgers te laten zien hoe de ontwikkeling van kinderen werkt en door de eigen kracht van kinderen/jeugdigen en gezinnen te versterken. Deze aandacht voor kinderen en jongeren is van belang voor hun ontwikkeling en daarmee voor de levensloop.

Doorontwikkeling JGZ

Intern waren we in 2023 volop bezig met de doorontwikkeling van de JGZ. Alle JGZ-teams werden gevraagd mee te denken en input te leveren over hoe wij ons werk beter kunnen maken en ons kunnen blijven ontwikkelen. Deze doorontwikkeling gaat leiden tot veranderingen. Het project 'Doorontwikkeling JGZ' richtte zich met name op taakherijking en de inrichting van de eerste contactmomenten volgens het Landelijk Professioneel Kader.

RVP

Om ziekten en epidemieën te voorkomen, bestaat voor alle kinderen in Nederland het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van de vaccinaties. GGD Groningen voert in de provincie Groningen het Rijksvaccinatieprogramma uit voor alle Groninger gemeenten.

Wat hebben we op dit vlak gedaan in 2023?

**Kinderen in zorg
0-18 jaar
105.734**

**Huisbezoeken
10.229**

**Afspraken
consultatiebureau
63.856**

**Telefonisch
advies
10.436**

**Neonatale
gehoorscreeningen
4.859**

**Verwijzing naar
hulpverlening
buiten GGD
6.152**

**Procescoördinatie
Zorg voor Jeugd
19**

**Aantal afgegeven
signalen Zorg
voor Jeugd
3.939**

**Aantal nieuwe vignetten
Gezonde School
17**

Alle pasgeborenen en zuigelingen zijn in 2023 door ons gezien en onderzocht. Elke pasgeborene (en zijn/haar ouders) krijgt thuis bezoek van een JGZ-medewerker om de hieprijk af te nemen en om de neonatale gehoorscreening te doen.

Extra inzet door verhoogde instroom asielzoekers

De collega's van de Jeugdgezondheidszorg JGZ van GGD Groningen hebben in 2023 te maken gehad met een zeer verhoogde instroom in de publieke gezondheid asielzoekers (PGA). De inzet voor de PGA is verhoogd door de verschillende nood- en langdurige opvanglocaties in onze regio waar een hoge in- en doorstroom van asielzoekers is.

Ook de inzet voor Oekraïense kinderen heeft op alle JGZ-teams impact gehad. Het hoge aantal kinderen dat gezien moest worden zorgde voor een verhoogde werkdruk. In 2023 zijn er 1.604 kinderen tussen de 0-18 jaar uit de Oekraïne ingestroomd en 519 kinderen tussen de 0-18 jaar uitgestroomd.

Logopedie

Spraak- en taalproblematiek herkennen we het liefst zo vroeg mogelijk. Onze collega's van preventieve logopedie zien kinderen en helpen met het inschatten of en welke behandeling nodig is. Door er vroeg bij te zijn, kunnen we kinderen op een goede manier behandelen en leerachterstanden voorkomen.

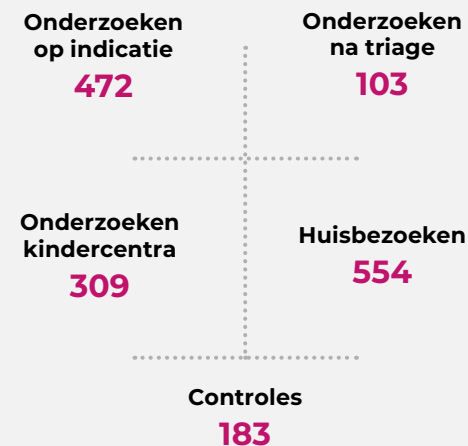
In 2023 hebben de logopedisten van GGD Groningen zich, naast hun reguliere werkzaamheden in de gemeenten die preventieve logopedie bij de GGD belegd hebben, ingezet op het monitoren van het effect van voorschoolse educatie in de gemeente Westerkwartier. De samenwerking tussen jeugdverpleegkundigen, pedagogisch medewerkers en de logopedisten is verbeterd. Samen wordt de ontwikkeling van de kinderen nog intensiever gevolgd.

Ook is in 2023 ingezet op het bijscholen van (nieuwe) JGZ-professionals. In deze scholing is naast de kennis over de spraak-taalontwikkeling ook aandacht besteed aan het versterken van de samenwerking tussen de preventieve logopedisten en de JGZ-professionals van GGD Groningen.

Laaggeletterdheid

Binnen GGD Groningen is in 2023 ingezet op het thema laaggeletterdheid. Onze JGZ-professionals zijn door de logopedisten geschoold om laaggeletterdheid beter te signaleren en goed geïnformeerd te zijn over handelingsmogelijkheden om laaggeletterde ouders te ondersteunen. De opgedane vaardigheden worden in de dagelijkse praktijk toegepast. Zo willen we de overdracht van laaggeletterdheid van generatie op generatie voorkomen. Ook helpt het de ontwikkelkansen te vergroten van kinderen

Activiteiten logopedie

Infectieziektenbestrijding

De COVID-19 periode heeft de infectieziektebestrijding (hierna: IZB) in Nederland flink opgeschud. Naar aanleiding hiervan zijn verschillende landelijke ontwikkelingen gestart die van invloed zijn op de GGD. Die raken met name de infectiepreventie en infectieziektebestrijding. Hierbij is het belangrijk om de kwaliteit, integraliteit en uniformiteit van de Nederlandse Infectieziektebestrijding te vergroten. Deze moet zo georganiseerd zijn dat de samenwerking voldoende robuust is en voldoende slagkracht heeft om een volgende pandemie het hoofd te bieden. Bij GGD Groningen is een programmaleider aangetrokken om de vertaalslag binnen onze organisatie zo optimaal mogelijk vorm te kunnen geven.

Versterking Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIP)

Op verzoek van het ministerie van VWS heeft GGD GHOR Nederland in 2022 de beleidsagenda 'Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en' (VIP) opgesteld. De beleidsagenda richt zich op het oplossen van urgente kwetsbaarheden voor pandemische paraatheid op de korte termijn. VIP bestaat uit een aantal concrete activiteiten:

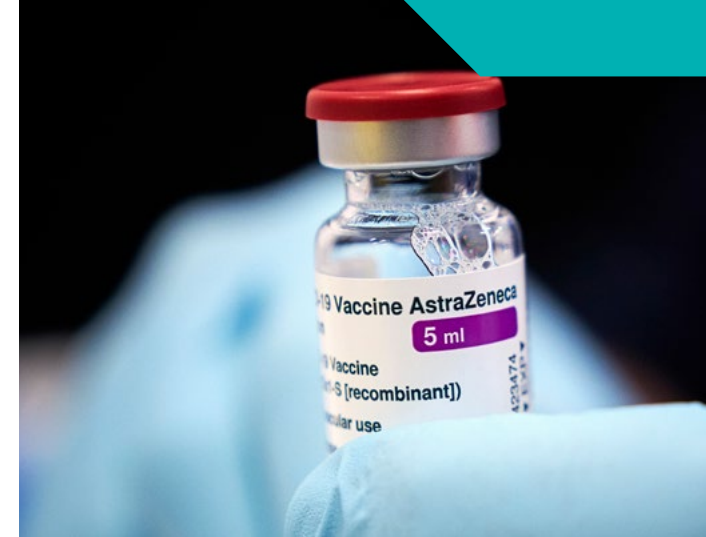
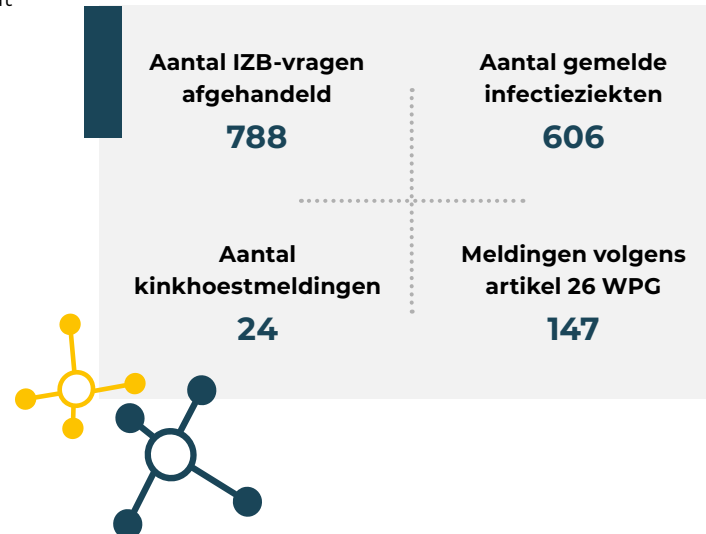
1. Kwetsbaarheden wegnemen ten behoeve van pandemische paraatheid
2. Versterken van de boven(regionale) monitoring en surveillance
3. Versterken van de wetenschappelijke kennisinfrastructuur infectieziektebestrijding
4. Samenwerken op bovenregionaal niveau
5. Slim en versneld opleiden (artsen, verpleegkundigen en deskundigen infectiepreventie)
6. Landelijke Functionaliteit Opschaling Infectieziektesbestrijding (LFI)

In 2023 is de LFI gelanceerd. De LFI is een nieuwe landelijke crisisorganisatie, en is onderdeel van het RIVM. De LFI is bij een volgende pandemie, met landelijke impact, inzetbaar en voert centraal de regie en sturing op de opgeschaalde processen. GGD Groningen vindt het belangrijk en noodzakelijk om deze ontwikkelingen actief te volgen en er op aan te haken.

GGD Groningen is bezig om het team IZB kwantitatief en kwalitatief te versterken. Nieuwe collega's zijn aangenomen en we hebben gekeken hoe taken versterkt en daarmee toekomstbestendig gemaakt kunnen worden en daarmee pandemisch paraat te worden.

Meldingen over infectieziekten

In 2023 heeft de afdeling Infectieziektebestrijding 606 meldingen binnengekregen. Het ging in veel gevallen om hepatitis B en daarnaast onder meer hepatitis C, pneumokokken, legionella, kinkhoest, hepatitis A en meningokokken.

Nadat kinkhoest vrijwel niet meer werd gezien sinds de Covid pandemie, is sinds het einde van 2023 landelijk sprake van een toename van het aantal kinkhoestmeldingen. Kinkhoest is vooral gevaarlijk voor nog niet gevaccineerde jonge zuigelingen. Daarom worden zwangere vrouwen geadviseerd om zich tijdens de zwangerschap tegen kinkhoest te laten vaccineren. Zo worden pasgeboren zuigeling beschermend tegen kinkhoest. In Groningen is de vaccinatiegraad in 2023 voor deze vaccinatie 78%. De komende tijd zal bij verloskundig zorgverleners extra aandacht gevraagd worden om deze vaccinatie bij zwangeren onder de aandacht te brengen.

Schurft

Ook in 2023 waren er meer besmettingen met schurft, met name onder studenten. Besmettingen met schurft hoeven niet bij ons gemeld te worden; alleen als schurft in een instelling vastgesteld is, dient dit wel bij de GGD gemeld te worden. Wij hebben daardoor geen volledig overzicht met cijfers van de besmettingen. Wat we wel merken is dat er over schurft en de bestrijding ervan meer vragen bij ons binnenkwamen. Op onze sociale media kanalen kreeg dit onderwerp veel aandacht. Onze voorlichtingsmaterialen over schurft zijn aangepast en we hebben overlegd met zorgpartners in de regio over een eenduidige aanpak.

Tuberculosebestrijding

Tuberculose (TBC) is een infectieziekte die je krijgt door een bacterie. Meestal zit TBC in de longen maar kan ook in andere delen van het lichaam voorkomen. Longtuberculose kan besmettelijk zijn. De ziekte is goed te behandelen met verschillende medicijnen.

TBC is een meldingsplichtige ziekte. Dit betekent dat laboratoria en (long)artsen elke nieuwe patiënt moeten melden bij de GGD. In 2023 werd in de provincie Groningen bij 90 mensen de ziekte tuberculose gevonden. Een deel hiervan werd door de GGD opgespoord, een andere deel werd gemeld door laboratoria/ziekenhuisartsen.

Door verbeterde hygiëne en medische zorg komt TBC in Nederland minder vaak voor dan vroeger. In veel landen in de wereld komt tuberculose echter nog vaak voor, zeker als er sprake is van armoede, oorlog en gebrek aan medische voorzieningen.

De GGD is verantwoordelijk voor de bestrijding van TBC. Dat doen we op de volgende wijze:

- Opsporen van patiënten met de ziekte TBC door het maken van longfoto's, bijvoorbeeld bij mensen die afkomstig zijn uit landen waar TBC nog veel voorkomt. In 2023 werden door de GGD ruim 10.000 longfoto's gemaakt.
- Opsporen van besmetting van TBC vóórdat iemand ziek wordt bij mensen die mogelijk contact hebben gehad met de tuberculosebacterie.
- Het vaccineren van kinderen die risico lopen op contact met de TBC-bacterie.
- Het doen van bron- en contactopsporing rondom een patiënt met de ziekte TBC.

We werken hierbij nauw samen met laboratoria, ziekenhuizen en andere GGD'en.

Aantal gemaakte
longfoto's
10.000+

Aantal nieuwe
TBC-patiënten
90

COVID-19 (corona)

Na een periode van drie jaar waarin volop getest en gevaccineerd is om COVID-19 te bestrijden, hebben we inmiddels grip op COVID-19. Met als gevolg dat het testen niet meer nodig is en dat alleen kwetsbare doelgroepen gevaccineerd hoeven te worden. Vanaf het tweede half jaar in 2023 was de opdracht voor de GGD'en om te voorzien in een basiscapaciteit die regulier op landelijk niveau 10.000 prikken per week kon zetten. Voor GGD Groningen betekende dat ca. 333 prikken per week. Hiervoor hebben we de locatie aan de Osloweg in Groningen in stand gehouden. Verder werkten we met mobiele teams.

Najaarscampagne

Begin oktober startte de najaarsvaccinatiecampagne corona, voor ouderen en kwetsbaren. We openden twee extra locaties in Veendam en Delfzijl. Daarnaast gingen de mobiele teams langs bij verschillende zorginstellingen en bij ouderen die niet langs konden komen op een locatie. In de laatste maanden zijn er ook pop-up locaties ingericht om iedereen een kans te geven om een coronaprik op te halen. In totaal is de opdracht geweest om 110.000 inwoners van de provincie Groningen te vaccineren. Wij hebben 95.000 inwoners gevaccineerd.

Gemiddeld aantal
prikken per week
333

Aantal inwoners
gevaccineerd
95.000

Publieke gezondheid asielzoekers

GGD Groningen heeft ook een centrale rol in het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van asielzoekers en vergunninghouders in de regio.

Gezondheid asielzoekers

Vanuit verschillende teams zorgt GGD Groningen voor de gezondheid van geregistreerde asielzoekers. Collega's van de Jeugdgezondheidszorg hebben JGZ-taken verricht. De afdeling Tuberculosebestrijding screent deze groep op tuberculose in Ter Apel. Het team Seksuele gezondheid gaf voorlichting aan diverse groepen asielzoekers.

Difterie

In Nederland komt difterie bijna niet meer voor omdat bijna iedereen er tegen is gevaccineerd. Echter, in 2022 en 2023 zijn in Europa bij asielzoekers meer gevallen van difterie geconstateerd dan in de jaren daarvoor. Ook in Nederland zijn enkele gevallen van difterie geconstateerd. Vanwege deze stijging is een onderzoek gestart in samenwerking met COA, GZA, RIVM en GGD Groningen die uitgevoerd werd op de COA locatie Ter Apel. Door dit onderzoek heeft de GGD 17 difterie meldingen ontvangen. Dit aantal meldingen was fors hoger dan andere jaren. GGD Groningen heeft bron- en contactonderzoek uitgevoerd en de contacten gevaccineerd.

Medische milieukunde

Medische Milieukunde (MMK) richt zich op de invloed van het milieu op de gezondheid van de bevolking. Onze collega's geven adviezen over bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen, straling, geluid en geur, om daarmee een bijdrage te leveren aan een gezonde leefomgeving. Ook brengen ze advies uit aan gemeenten in het kader van de Omgevingswet bij de ontwikkeling van de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan, het Omgevingsprogramma en de Omgevingsverordening. Daarnaast adviseren ze ook over andere ontwikkelingen met mogelijke gezondheidseffecten. Denk hierbij aan advies op gebied van klimaat, energietransitie, landbouw, industrie, groen, water, circulaire economie en mobiliteit.

MMK is aangesloten op de website www.GGDLeefomgeving.nl. Hier vind je onderwerpen in relatie tot leefomgeving en gezondheid.

Bij GGD Groningen kwamen er in 2023 vanuit de inwoners van Groningen 142 vragen/meldingen binnen. En 37 vragen vanuit de gemeenten.

De afdeling MMK adviseert met name in langdurige situaties (zoals langdurige blootstelling aan lage concentraties gevaarlijke stoffen). Ook kennen we de functie van Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS). De GAGS treedt op in acute situaties (een korte blootstelling aan hoge concentraties gevaarlijke stoffen). Wanneer sprake is van een incident bijvoorbeeld. Bij een plotseling voorval waarbij gevaarlijke stoffen vrijkomen die mogelijk een effect hebben op de gezondheid van mensen in de omgeving, kan het advies van een GAGS ingeroepen worden. De GAGSen van de drie noordelijke provincies werden 279 keer opgeroepen in 2023, waarvan 105 keer voor Groningen.

142

Aantal meldingen en vragen MMK

37

Gemeentelijke vragen die binnenkwamen

279

GAGS-activiteiten Groningen, Friesland & Drenthe

Toezicht en Advies

Als GGD voeren we in opdracht van gemeenten toezicht uit bij kinderopvanglocaties en seksinrichtingen. Voor een aantal gemeenten voert GGD Groningen het toezicht op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) uit. We zien toe op en bevorderen de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning die gemeenten in het kader van de Wmo inkopen bij zorg- en welzijnsinstellingen.

De afdeling Toezicht en Advies voert in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ook hygiëne-inspecties uit bij tattoo- en piercingshops en in opdracht van de World Health Organization (WHO) ook op schepen in zeehavens (Eemsdelta en Het Hogeland).

Aantal inspecties 2023

Kinderopvanglocaties

1.103

Kinderdagverblijf (403), Buitenschoolse opvang (266), Gastouderbureaus (11), Gastouders (423)

Seksbedrijven

2

frequentie is afhankelijk van de vergunning van de gemeente

Tattoo & Piercingshops

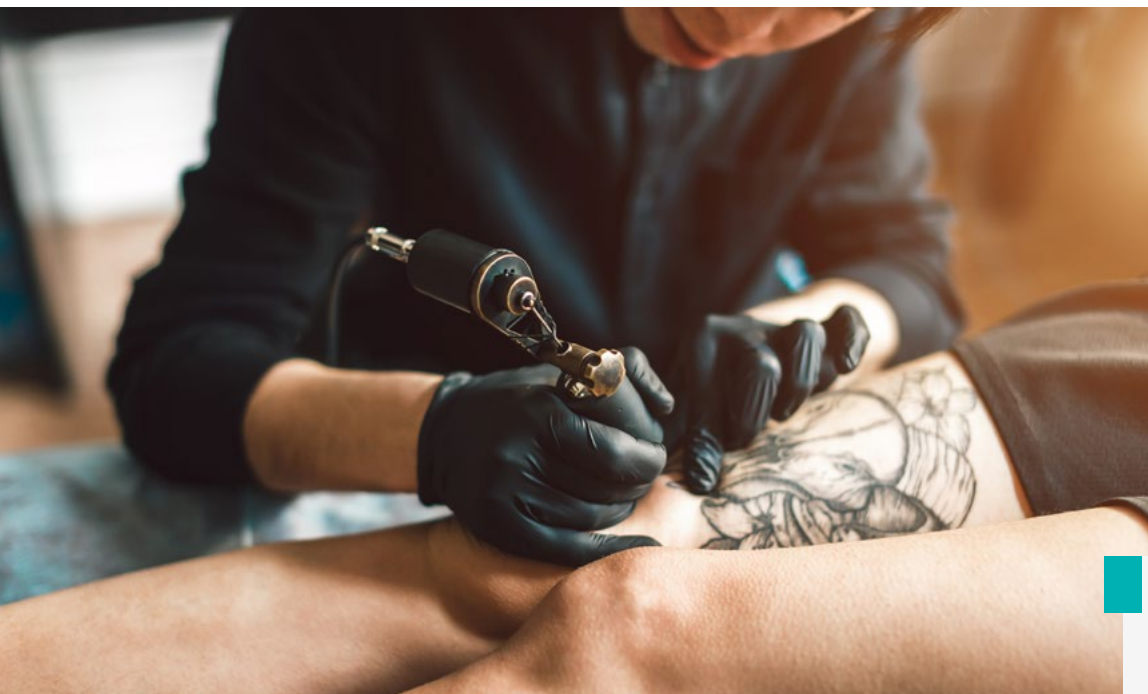
63

eens per drie jaar en bij aanvraag nieuwe vergunning

Schepen

152

afhankelijk van het aantal schepen dat binnenkomt in onze twee zeehavens (Delfzijl en Eemsmond)

Reizigersadvisering

Welke inentingen heb je nodig als je op reis gaat? Wanneer moet je een vaccinatieafspraken maken? Onze collega's van de afdeling Reizigersadvisering kunnen inwoners helpen bij de juiste keuze voor reisvaccinaties, beroeps- of opleidingsgerelateerde vaccinaties, vervolgvaccinaties of vaccinaties op maat. In 2023 zetten onze collega's van de Reizigersadvisering ruim 10.000 vaccinaties op het Hanzeplein in Groningen.

Actuele informatie is te vinden via ggdreisvaccinaties.nl.

9.937
Aantal consulten reizigersadvisering

Forensische geneeskunde

De collega's van Forensische geneeskunde verzorgen lijkschouwen voor gemeenten en voeren de arrestantenzorg en het sporenonderzoek uit bij verdachten of slachtoffers, op basis van een contract met de politie. De forensisch artsen van GGD Groningen beoordelen op het politiebureau ook personen met verward gedrag of psychische zorgbehoefte, op verzoek van de politie.

Met de Friese en Drentse collega's is gewerkt aan samenwerkingsafspraken op het gebied van Medische Arrestantenzorg en Forensisch Medisch Onderzoek. Er is al langere tijd landelijk en regionaal een structureel tekort aan forensisch artsen. Hiermee hangt een chronische

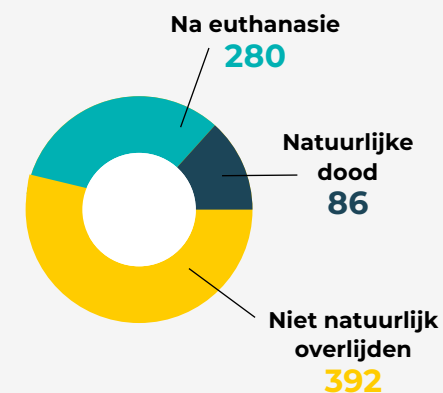
hoge werkbelasting samen binnen de drie Noordelijke provincies. Daarom is het belangrijk om in drie Noordelijk verband verdere samenwerking te realiseren. In de samenwerking werken we aan meer gezamenlijke roostering en daarmee draaglijke werkbelasting voor de forensisch artsen.

Lijkschouwen toegenomen

Het aantal lijkschouwen bij niet natuurlijk overlijden is ten opzichte van vorig jaar toegenomen met 23%. In 2023 hebben we dat 392 keer uitgevoerd op een totaal van 758. Tevens zien we een toename bij het schouwen bij euthanasie, 280 keer afgelopen jaar (in vergelijking met 252 het jaar daarvoor). Er zijn geen aanwijsbare verklaringen voor deze toenames.

758 Aantal lijkschouwen

1.501 Arrestantenzorg

83 Beoordeling verwarde personen

831 Forensische onderzoeken

Seksuele gezondheid

Seksuele gezondheid gaat over de thema's seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's), hiv-bestrijding, seksuele vorming, voorkomen van ongewenste zwangerschap en het tegengaan van seksueel geweld met specifieke aandacht voor kwetsbare groepen.

We houden spreekuren en geven voorlichting aan en organiseren we in het bijzonder activiteiten voor jongeren, migranten en mannen die seks hebben met mannen (MSM). Ook werken de collega's van de afdeling Seksuele gezondheid samen met collega's van de afdelingen Jeugdgezondheidszorg en Gezondheidsbevordering om seksuele gezondheid en weerbaarheid vroegtijdig op de agenda te krijgen.

Soa-testen
uitgevoerd
2.683

Positief getest
op soa
631 (24%)

Hepatitis B-vaccinaties
gegeven aan MSM en
prostituees
356

Consulten seksuele
gezondheid
432

Gronings offensief tegen seksueel geweld

Het Gronings offensief tegen seksueel geweld is een tweejarig provinciaal programma dat in opdracht van de 10 Groninger gemeenten wordt uitgevoerd. Het formele startschot werd gegeven door Mariette Hamer, regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld, tijdens een werkbezoek in november 2023.

Drie doelen staan centraal:

1. Bewustwording en taboedoorbreking door seksueel geweld zichtbaar en bespreekbaar te maken.
2. Breed gedragen regionale integrale aanpak van de preventie, signalering, hulpverlening/straffen en nazorg van seksueel geweld
3. Transparantie in de organisatie, afstemming en kennisverbreding door coördinatie en één centraal steunpunt voor alle Groninger gemeenten voor alle hulp, vragen en adviezen over seksueel geweld.

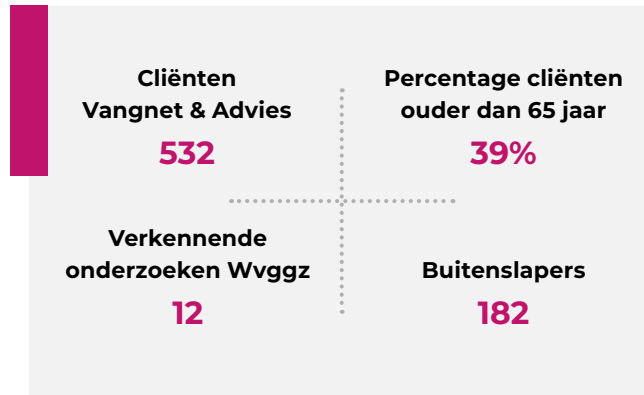
Een greep uit de initiatieven die al zijn genomen in 2023: het laten maken van een monument tegen seksueel geweld, het voeren van dialogen in buurtcentra over seksueel grensoverschrijdend gedrag, het maken van een quickscan voor gemeenten als hulpmiddel om te kijken wat iedere gemeente nodig heeft om seksueel geweld aan te pakken, het bijscholen van professionals op het bespreekbaar maken en signaleren van seksueel geweld.

Het project wil vooral ook de mooie initiatieven die al lopen van organisaties en personen met elkaar verbinden, ondersteunen en uitbreiden naar andere gemeenten. Daarnaast willen we graag dat alle Groningers hun verantwoordelijkheid nemen. Cora-Yfke Sikkema (burgemeester gemeente Oldambt), Koen Schuiling (burgemeester gemeente Groningen) en René Paas (commissaris van de Koning) hebben zich al verbonden als ambassadeurs.

GGD Groningen is verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van het project. Wij willen dat de volgende generatie Groningers opgroeit zonder de angst voor en schade van seksueel geweld.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

De Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) is een vangnettaak van GGD Groningen en richt zich op personen die onbegrepen gedrag vertonen en de zorg willen vermijden. Het gaat hierbij vaak om zeer complexe problematiek, waarbij bijvoorbeeld sprake is van overlast, vervuiling, verslaving, verwaarlozing en/of ernstige psychische problemen. Wij zorgen ervoor dat ook deze mensen de hulp en zorg krijgen die ze nodig hebben. Ook coördineren we voor een aantal gemeenten de lokale netwerken en zorgen we voor afstemming met de ketenpartners.

Verkennd Onderzoek

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening. Het Verkennd Onderzoek is daar een onderdeel van. Voor veel Groninger gemeenten wordt het Verkennd Onderzoek door onze Openbare Geestelijke Gezondheidszorg-collega's uitgevoerd. In 2023 zijn 12 Verkennde Onderzoeken uitgevoerd.

Vangnet & Advies

Onze Vangnet & Advies-medewerkers onderhouden contacten met personen die onbegrepen gedrag vertonen en de zorg vermijden. Het aantal dossiers van personen met onbegrepen gedrag is in 2023 ten opzichte van het jaar daarvoor behoorlijk afgenomen: dit heeft te maken met het nieuwe registratiesysteem. Bij de overgang op het nieuwe systeem in 2023 zijn veel dossiers opgeschoond.

De meest genoteerde soorten problematiek waarvoor de Vangnet & Advies-medewerker is ingezet had betrekking op het huishouden, zoals vervuiling en hoarding (verzameldrang) en het psychische functioneren. Het gaat vrijwel altijd om meervoudige problematiek.

Coördinatie winterregeling

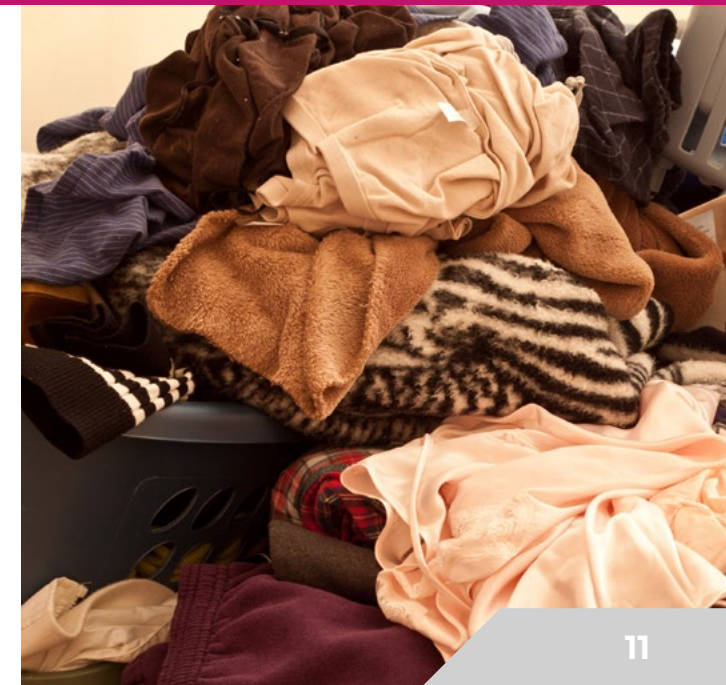
De coördinatie van de winterregeling is belegd bij de GGD en het meldpunt overlast en zorg. Het is onze taak om zicht te houden op de situatie van buitenslapers en ze te koppelen aan passende hulpverlening. We willen ze beschermen tegen de gevolgen van extreme kou door ze toe te leiden naar opvang en passende zorg. Bij een gevoelstemperatuur van -10 treedt de winterregeling in werking. De coördinatoren geven dan een signaal af aan de ketenpartners. Er wordt door verschillende hulpverlenende partijen, politie en handhaving actief uitgekeken naar buitenslapers en met extra creativiteit, overredingskracht en eventueel met drang en dwang worden zij gemotiveerd om niet buiten te slapen.

Het aantal buitenslapers is in 2023 toegenomen en daar zijn verschillende redenen voor. Enerzijds hebben we in samenwerking met onze ketenpartners de signalering verbeterd. Dus wordt er meer gemeld. Daarnaast zien we ook meer buitenslapers door onder andere meer uithuis-zettingen, EU-burgers die geen werk en ook geen onderdak (meer) hebben, weinig opvangmogelijkheden,

(verwarde) personen die vanwege hun gedrag of vanwege veiligheidsredenen niet in de opvang passen en buitenslapers die er bewust voor kiezen om buiten te slapen.

GGD'er in de buurt

In de gemeente Westerkwartier hebben we de 'GGD'er in de buurt'. De GGD'er in de buurt heeft een preventieve functie. Door vroegtijdige inzet op een laagdrempelige wijze wordt erger voorkomen. De GGD'er in de buurt doet naast politiemelding omtrent verward/onbegrepen gedrag in toenemende mate meldingen vanuit de gemeente. Vrijwel alle casussen zijn in 2023 doorgezet naar ketenpartners en er zijn gezinsleden begeleid en of geadviseerd. Ook de gemeente Eemsdelta heeft vanaf november 2023 een GGD'er in de buurt!

Communicatie

Via onze website en onze socialmediakanalen houden we de inwoners in de provincie Groningen proactief op de hoogte van de meest actuele informatie.

Social media en webcare

GGD Groningen zet Facebook in om ouders te bereiken en WhatsApp om een-op-een te communiceren. LinkedIn gebruiken we voor de professionals en X (voorheen Twitter) voor de pers, ketenpartners en het nieuws. (Internationale) studenten en jongeren bereiken we via het Instagram-account GGD_student en ouders via het Instagram-account GGD_ouders.

We plaatsen berichten over het totale aanbod van GGD Groningen, waaronder informatie over een gezonde leefstijl, informatie voor scholen en berichten voor (kersverse) ouders vanuit onze Jeugdgezondheidszorg.

Onze berichten bereikten in 2023 maar liefst 841.445 mensen. Eind december hadden we 20.835 volgers, verdeeld over alle kanalen. Met webcare verwerkten we 15.225 berichten via onze social media kanalen Facebook, X, Instagram Student, Instagram Ouders, LinkedIn en WhatsApp.

Bereik social media kanalen 2023
841.445 mensen

Verwerkte webcare berichten
15.225

Website

In 2023 bezochten 243.553 unieke bezoekers onze website. In de top 3 van meest bezochte pagina's staan de coronavaccinatielocaties, soa-test en de pagina over de hpv-vaccinatie voor 18 tot 26-jarigen. Op onze website werden maar liefst 41.444 zoekwoorden ingevuld. Er werd het meest gezocht op HPV, vaccinatie en vaccinatierooster.

Website

informatie over GGD, corona en publieke gezondheid

WhatsApp*

opvoed- en gezondheidsvragen van ouders van jonge kinderen

Facebook

voor ouders van jonge kinderen

X

voor zakelijke contacten, gemeenten en ketenpartners

LinkedIn

voor onze vacatures

Instagram

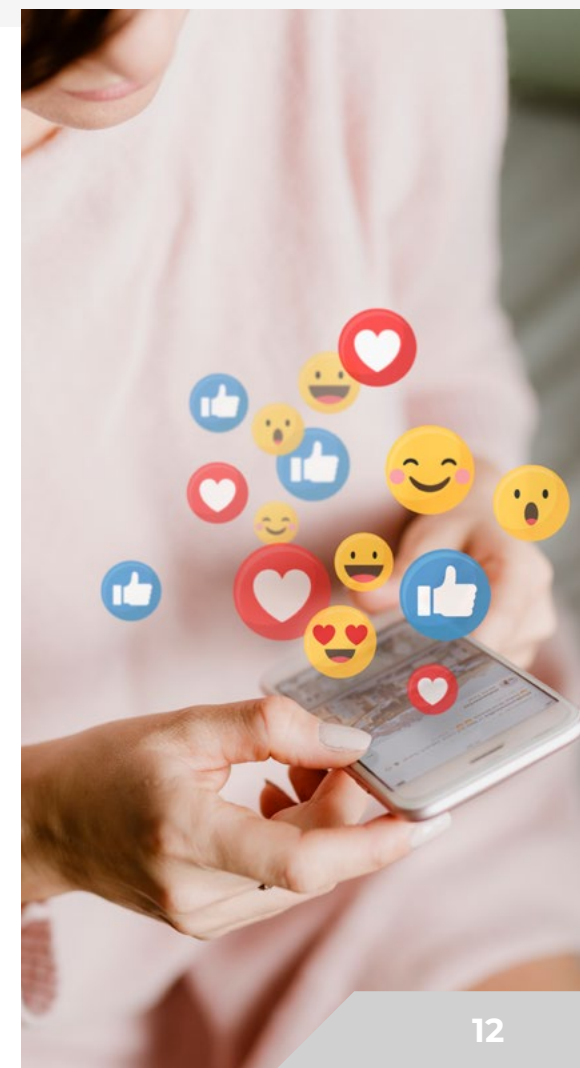
voor jongeren, studenten en reizigers

Groeigids App

Met de GroeiGidsApp ouders ook in 2023 digitaal ondersteund in het volgen van de ontwikkeling van hun kind. De digitale (landelijke) ontwikkelingen binnen de GroeiGidsApp passen bij de inzet van het online communiceren met ouders. Ouders worden door onze collega's uit de jeugdgezondheidszorg (JGZ) actief gewezen op de GroeiGidsApp. Hiermee willen we alle (aanstaande) ouders en opvoeders ondersteuning bieden zodat hun kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien.

GGD Groningen is betrokken in een landelijk netwerk van GGD'en, JGZ-organisaties en organisaties uit de geboortezorg. Met de GroeiGidsApp dragen wij bij aan de missie om alle (aanstaande) ouders/opvoeders te voorzien van betrouwbare en gepersonaliseerde gezondheidsinformatie over gezond opgroeien en opvoeden. Ouders beheren en leggen gezondheidsgegevens en mijlpalen in het opgroeien zelf vast.

De GroeiGidsApp helpt de collega's van GGD Groningen in hun voorlichtingstaak in preventieprogramma's en (online) dienstverlening. GGD Groningen is volledig over op de online versie van de GroeiGids en verschaft geen papieren boekjes meer.

Podcasts

In 2023 zijn we begonnen met het opnemen van podcasts. De meest gestelde vragen en issues waar kersverse ouders tegenaan lopen, worden besproken in de serie 'Een goud begin!' Het is een podcast specifiek voor ouders/verzorgers van jonge kinderen. Ervaringsdeskundigen en professionals gaan in gesprek over thema's waar ouders op het consultatiebureau vaak vragen over hebben.

De podcasts zijn te beluisteren via Springcast, Spotify, Apple Podcasts of Google Podcasts. Op onze website staat een link naar je favoriete platform. In 2023 hebben we 10 afleveringen gemaakt:

- # 1 Wat als mijn baby huilt?
- # 2 Het consultatiebureau is er voor jou en je kind
- # 3 Pijnvermindering bij het vaccineren
- # 4 Hoe voorkom je een voorkeurshouding?
- # 5 Alles over zindelijkheid
- # 6 De ontwikkeling van spraak en taal
- # 7 De motorische ontwikkeling van jouw baby
- # 8 Baby's en slapen
- # 9 Alles over borstvoeding
- #10 Kinderen en eten

JouwGGD

Op de landelijke website JouwGGD kunnen jongeren terecht voor informatie over gezondheid. Via deze website kunnen jongeren een mail sturen of anoniem chatten met een jeugdarts of jeugdverpleegkundige van de GGD. Binnen GGD Groningen zijn, sinds bijna zeven jaar, een aantal JGZ-collega's verbonden aan JouwGGD, waarbij zij (op landelijk niveau) uiteenlopende gezondheidsvragen via de e-mail en chat van jongeren beantwoorden.

De JGZ-medewerkers die werkzaam zijn voor JouwGGD, trachten via de chat een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de achterliggende hulpvraag en/of problematiek van de jongere, waarop een zo passend mogelijk advies gegeven wordt. Jongeren ervaren deze laagdrempelige manier van online contact als positief en voelen zich in veel gevallen geholpen met de reacties en/of adviezen van de JGZ-medewerker. Vaak kunnen jongeren hierna op eigen kracht verder.

Daarnaast worden jongeren via de chat geïnformeerd over de mogelijkheden van ondersteuning door de (fysieke) JGZ in de eigen regio van de jongere, waarmee zij (nog) niet altijd bekend zijn. Uit de reacties blijkt ook dat jongeren regelmatig een drempel ervaren om met hun hulpvraag naar de huisarts of mentor te gaan.

GHOR

GHOR staat voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio. Als onderdeel van de Veiligheidsregio Groningen richten medewerkers van de GHOR zich op het voorkomen en bestrijden van een groot incident of een (dreigende) ramp of crisis. Dit doen zij samen met brandweer, politie, gemeenten, ministerie van Defensie en andere belangrijke (zorg)partners, zoals GGD Groningen.

De GHOR vertegenwoordigt de geneeskundige tak in deze samenwerking van crisisbeheersing en valt onder de verantwoordelijkheid van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De DPG - die tevens directeur van de GGD is - neemt als adviseur deel aan het bestuur van de Veiligheidsregio Groningen. Zodoende is zorg, veiligheid en bestuur verbonden.

Bij een ramp, crisis of groot incident zorgen medewerkers vanuit de GHOR in samenwerking met de zorginstellingen dat de hulpverlening aan slachtoffers in de hele zorgketen goed verloopt. Dit geldt voor acute en niet-acute gezondheidszorg en de publieke gezondheidszorg.

Daarmee is de GHOR op het gebied van crisisbeheersing de verbinder tussen de veiligheidsketen en de gezondheidszorgketen. Tijdens de coronacrisis bijvoorbeeld waren medewerkers van de GHOR verbonden aan de zorgketen en gaven zij ondersteuning aan de DPG, in het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) en in het Regionaal Overleg Niet-Acute Zorg (RONAZ).

Voorbeelden van zaken uit 2023 waarbij de GGD en GHOR nauw samenwerkten zijn:

- **Infectieziekten:** We stemden af over de crisissituatie in het aanmeldcentrum voor asielzoekers in Ter Apel om infectie-uitbraken te voorkomen. We namen deel aan het regionaal overleg Vogelgriep, dat gecoördineerd werd door de Veiligheidsregio Groningen.
- **Psychosociale hulpverlening:** Heftige gebeurtenissen kunnen hun weerslag hebben op de gezondheid en het welzijn van de betrokkenen. Om te voorkomen dat de impact van een heftige gebeurtenis vroeg of laat leidt tot gezondheidsproblemen of maatschappelijke onrust, zijn verschillende stappen nodig. Hiervoor is vanuit de GGD het Protocol PSHi opgesteld; daarin staat hoe verschillende instanties samenwerken na een heftige gebeurtenis. PSHi staat voor Psychosociale hulpverlening bij incidenten. In het verlengde hiervan heeft de GHOR met GGD Groningen en Bevolkingszorg afgestemd om een helder proces te maken voor inzet van psychosociale hulpverlening en slachtofferhulp.

Meerjarenagenda 2022-2025 Publieke Gezondheid

Samen met de tien Groninger gemeenten hebben we een Meerjarenagenda Publieke Gezondheid 2023-2026 opgesteld.

Medio mei 2023 was een bestuurlijke themamiddag, waarin leden van het bestuur, samen met ambtenaren van de gemeenten en de GGD hebben gesproken over belangrijke strategische thema's, zoals gezonde en veilige leefomgeving, gezond opgroeien en gezond ouder worden. We hebben toen richting bepaald voor de toekomst. Naast de uitgesproken behoefte van gemeenten op het gebied van maatwerkadvisering bij lokale vraagstukken, is het in huis hebben van de deskundigheid van de GGD en de mogelijkheid van het inzetten van specifieke expertise bij deze publieke kwesties nadrukkelijk naar voren gebracht.

De uitkomsten van de themamiddag zijn verwerkt in de Meerjarenagenda Publieke Gezondheid 2023-2026, die in november is vastgesteld door het algemeen bestuur PG&Z. Inmiddels hebben we samen met betrokken ambtenaren van de gemeenten samen diverse thema's (jeugd, ouderen en gezonde leefomgeving) verder uitgediept. In werkgroepen zorgen we samen voor de uitwerking van de prioriteiten.

De eerste duizend dagen

Wij draaien met onze Jeugdgezondheidszorg volop mee in de hele geboorteketen zowel voor, tijdens als na de zwangerschap. De eerste duizend dagen, geteld vanaf het moment van de bevruchting tot de tweede verjaardag, zijn cruciaal voor de rest van het leven. In geen enkele periode worden er meer biologische mijlpalen gehaald dan in die eerste duizend dagen. In 2023 hebben we verder geïnvesteerd in de ketenaanpak op het gebied van geboortezorg.

Wij dragen bij aan de continuïteit van zorg door een goede aansluiting van verleende zorg door gynaecoloog, verloskundige, kraamzorg, JGZ en sociaal domein. Het doel is een vloeiende, vanzelfsprekende samenwerking, waarbij de jeugdarts en de jeugdverpleegkundige ook vóór de geboorte hun expertise inzetten bij zwangeren in een kwetsbare situatie.

Onze collega's van de jeugdgezondheidszorg zien zwangeren wanneer zij ongeveer 22 weken zwanger zijn. De vaccinatiegraad van de 22 wekenprik tegen kinkhoest is groot (81%). Dit contactmoment is waardevol, gezien mogelijke (potentiële) kwetsbaarheden bij zwangeren en gezinnen en de mogelijke inzet van vroege hulp. Met het oog op een gezonde zwangerschap en een gezonde en veilige start van de pasgeborene zijn ook in 2023 door de JGZ prenatale huisbezoeken gebracht aan (potentieel) kwetsbare ouders om in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteuning en advies te bieden.

Campagne tegen schimmel

In december is een campagne gevoerd om Groningers bewust te maken van het belang van ventileren. Het niet goed ventileren van je huis kan leiden tot vocht, schimmel en ophoping van schadelijke stoffen, met mogelijke gezondheidsproblemen tot gevolg.

De campagne is het vervolg op de campagne 'zo simpel als wat' van de provincie Groningen, de Groninger gemeenten en Groninger woningbouwcorporaties. Door de hoge energieprijzen doen mensen vaker hun ventilatieroosters dicht en zetten ze hun verwarming lager of helemaal uit. Hierdoor kunnen vocht- en schimmelproblemen ontstaan en schadelijke stoffen ophopen in de woning. Goede ventilatie is belangrijk voor je gezondheid. Ventileer je niet voldoende, dan kun je last krijgen van klachten als hoofdpijn, benauwdheid, dufheid en een droge keel, neus of van droge ogen.

Met kleine aanpassingen kun je al veel bereiken. Dit hebben wij op onze website www.ggd.groningen.nl en op onze socialmediakanalen duidelijk gemaakt. Waarom en hoe je ventileert is ook op de website Zosimpelalswat.nl te lezen.

Voorbereid op de Omgevingswet

Op 1 januari 2024 ging de Omgevingswet in. We hebben het jaar 2023 gebruikt om ons hierop voor te bereiden.

De Omgevingswet gaat over de ruimte waarin mensen wonen, werken en ontspannen. De nieuwe wet voegt oude wetten samen en bevat regels voor wat er buiten te zien, ruiken en horen is. Een belangrijk doel van deze wet is een gezonde en veilige leefomgeving. Een gezonde leefomgeving ervaren bewoners als prettig, nodigt uit tot gezond gedrag en biedt bescherming tegen negatieve omgevingsinvloeden.

De GGD heeft een belangrijke adviserende rol ten aanzien van deze gezonde leefomgeving. Om snel en adequaat te kunnen adviseren heeft GGD Groningen een intern proces op gang gebracht waarbij alle expertises zijn betrokken. Te denken valt aan de medische milieukundigen, infectieziektedeskundigen, de jeugdgezondheidszorg, epidemiologen, beleidsmedewerkers en de gezondheidsbevorderaars. In 2023 heeft de GGD alvast diverse adviezen uitgebracht en geëvalueerd volgens de afgesproken procedures in de Omgevingswet.

De Omgevingswet zorgt ervoor dat de overheid sneller beslist over vergunningsaanvragen. GGD Groningen is gereed om in korte tijd de lokale overheid hierover breed te adviseren.

Pilot STORM (Strong Teens and Resilient Minds)

STORM is een wetenschappelijk onderbouwde, preventieve aanpak die als doel heeft een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn. Door zelfvertrouwen, weerbaarheid en veerkracht te stimuleren, leren jongeren hun negatieve gevoelens om te buigen, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot sterke, gezonde volwassenen. STORM wordt landelijk gezien in 2023 in twee regio's uitgevoerd: Noord-Brabant en Land van Cuijk. GGD Groningen voert sinds 2023 samen met UMCG, het onderwijs, gemeente Groningen en de GGz een pilot in Groningen uit.

Er zijn drie middelbare scholen, in Stadskanaal, Groningen en Leek, die meedoen met de pilot van STORM. GGD Groningen heeft samen met deze scholen afspraken gemaakt over het proces op inhoud en de tijdsplanning. Er zijn trainingen gegeven aan de mentoren van de scholen (eerder signaleren en in gesprek gaan met leerlingen). Onze collega's van de jeugdgezondheidszorg die verbonden zijn aan deze scholen hebben een Pitstoptraining gehad (over 'hoe ga ik in gesprek met een leerling die sombere en/of suïcidale gedachten heeft'). In het najaar zijn de betrokken scholen gestart met het geven van lessen mentale gezondheid en werden er screenings door onze collega's van de jeugdgezondheidszorg uitgevoerd.

De aanpak STORM is in deze pilot bewust verbonden aan het moment van contact met onze jeugdgezondheidszorg. De inzet wordt het komende jaar gemonitord en geëvalueerd. In 2024 zal in samenwerking met de verschillende betrokken partijen bekeken worden op welke scholen deze methodiek verder zal worden uitgevoerd.

Pilot MAZL (Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen)

In 2023 zijn bestuurlijk afspraken gemaakt over een provinciebrede verzuimaanpak op het voortgezet onderwijs in Groningen. Omdat de urgentie hoog is en de verzuimproblematiek toeneemt, is voorgesteld om beter samen te werken in het aanpakken van verzuim op scholen. Naast een preventief beleid op de scholen die schoolaanwezigheid bevordert, is ervoor gekozen om het verzuim door ziekte gezamenlijk aan te pakken met de evidence based methodiek MAZL. In Oost-Groningen werd daarom gestart met een pilot.

De bewezen methodiek staat voor oprechte aandacht voor iedere leerling die afwezig is door ziekte. Schoolmedewerkers, jeugdartsen en leerplichtambtenaren hebben samen aandacht voor leerlingen met ziekteverzuim. Met MAZL komt de problematiek vroegtijdig in beeld, waardoor leerlingen geholpen kunnen worden en ziekteverzuim afneemt. Scholen, GGD Groningen en gemeenten werken samen om de problematiek snel te herkennen en een passende oplossing te vinden.

In 2023 is door betrokken organisaties de pilot voorbereid. In 2024 kunnen we in Oost-Groningen kennismaken met de interventie MAZL en deze methode inzetten op knelpunten die spelen rondom de aanwezigheid van leerlingen op de scholen. Zo kunnen we ontdekken of we hiermee preventief kunnen werken aan ziekteverzuim. Als de pilot goed uitpakt dan zal deze methodiek daarna provincie breed worden doorgevoerd.

Mpox

Mpox, vaak apenpokken genoemd, is een virusinfectie. In mei 2023 is een nieuwe campagne gestart om te vaccineren tegen Mpox. De meeste besmettingen werden gevonden bij mannen die seks hebben met mannen. Personen met een verhoogd risico (of met risicogedrag) kwamen in aanmerking voor deze vaccinatie. De vaccinaties werden op een vast moment in de week gegeven aan de Osloweg. Het vaccineren is op 17 mei 2023 gestart en eind oktober 2023 gestopt. GGD Groningen heeft in totaal 70 vaccinaties gezet.

HPV-campagne

Vanaf 2022 ontvangen alle jongens en meisjes in het jaar dat ze 10 jaar worden de uitnodiging voor de Humaan PapillomaVirus (HPV) vaccinatie. Om ieder kind en jongere de kans te geven om een HPV-vaccinatie te halen zijn wij in 2022 begonnen met een inhaalcampagne voor deze vaccinatie.

In 2022 en 2023 kregen alle 12- tot 18-jarigen (geboortejaren 2004 tot en met 2011) die nog niet tegen HPV zijn gevaccineerd een uitnodiging voor de vaccinatie. Voor de JGZ betekende dit een grote extra inspanningsverplichting die we, anders dan gebruikelijk, op wat grotere locaties met veel menskracht vanuit alle disciplines binnen de JGZ hebben uitgevoerd.

Daarnaast kregen vanaf januari 2023 alle 18- tot 26-jarigen (geboortejaren 1996 tot en met 2003) ook een uitnodiging voor deze HPV-vaccinatie. Deze doelgroep kreeg de kans om in 2023 deze dubbele vaccinatie gratis op te halen. Afdeling Infectieziektebestrijding en het Covid-team gingen hierin samen aan het werk. We gebruikten hiervoor de bestaande Covid-locaties. Ook waren er diverse pop-uplocaties op het station in Groningen, het Zerniketerrein en in dorpen in de provincie.

Wist je dat...

...je inzicht kan krijgen in de gezondheid van Groningers via [ggdgroningen.incijfers.nl](https://incijfers.nl)?

Op deze website kan je gemakkelijk en interactief informatie downloaden over iedere Groninger gemeente. Alle cijfers over de publieke gezondheid in de provincie Groningen zijn hier gebundeld op één plek. En in samenwerking met het RIVM staan er kaarten en cijfers over gezondheid en gezondheidsgerelateerde thema's op gemeente-, wijk- en buurtniveau.

...we ook in 2023 weer actief waren tijdens de KEI-week?

Tijdens de jaarlijkse KEI-week voor (nieuwe) studenten in de stad Groningen hebben we aandacht voor onderwerpen waar studenten mogelijk mee te maken krijgen. Denk aan het voorkomen van soa's (seksueel overdraagbare aandoeningen) of het krijgen van schurft. In 2023 is het team Infectieziektebestrijding in samenwerking met andere GGD-collega's actief geweest tijdens de KEI-week. De focus lag dit jaar op het voorkomen van scabiës (schurft) en er stond er een mobiele vaccinatiepost waar jongeren een HPV-prik konden halen.

...GGD Groningen heel veel samenwerkt met andere partijen?

Ons motto is 'samen werken aan gezondheid'. Niet alleen werken wij als collega's onderling samen (we zijn 'één GGD'), maar wij werken ook samen met andere partijen. We werken voor en samen met de tien Groninger gemeenten en samen met de provincie, de Veiligheidsregio, de Omgevingsdienst, andere GGD'en, onze koepelorganisatie GGD GHOR NL, diverse opleidingscentra en onderzoeksinstituten.

...we ook deskundigen infectiepreventie in huis hebben?

Deskundigen infectiepreventie adviseerden en leverden in 2023 ondersteuning aan het Covid-team en vele Groninger zorginstellingen. Ze geven veel ondersteuning en advies bij vragen over hygiëne- en infectiepreventiemaatregelen aan bestaande, tijdelijke en nieuwe COA-locaties en gemeentelijke noodopvanglocaties. Op verzoek van de burgemeester is in december een spoed observatiebezoek van de wachtruimtes

...niet alle 10 gemeenten dezelfde dienstverlening en expertise van de GGD afnemen?

Veel taken zijn wettelijk verplicht om bij de GGD neer te leggen. Zoals bijvoorbeeld de bestrijding van infectieziekten. Sommige taken leggen de gemeenten bij de GGD neer vanwege onze expertise en ons grote netwerk. Denk hierbij aan preventieve logopedie of het programma Stevig Ouderschap. Deze extra 'facultatieve' taken die wij uitvoeren kunnen dus per Groninger gemeente verschillen.

...we in 2023 een GALA akkoord hebben ondertekend?

Gemeenten en GGD'en, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS werken samen aan een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. Met het Gezond en Actief leven Akkoord (GALA) bouwen we aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Hiervoor maken we afspraken vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid die we als rijksoverheid, gemeenten en zorgverzekeraars

Lijst met afkortingen

BSO	Buitenschoolse opvang
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GZA	Gezondheidszorg Asielzoekers
Hiv	humaan immunodeficiëntievirus (het virus dat aids veroorzaakt)
HPV	Humaan PapillomaVirus
IZB	Infectieziektebestrijding
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LFI	Landelijke Functionaliteit Opschaling Infectieziektesbestrijding
LPK	Landelijk Professioneel Kader
MAZL	Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen
MMK	Medische Milieukunde
MSM	mannen die seks hebben met mannen
OGGz	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PG&Z	Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg
PSHI	Psychosociale hulpverlening bij incidenten
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorg
RONAZ	Regionaal Overleg Niet-Acute Zorg
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SOA	seksueel overdraagbare aandoening
STORM	Strong Teens and Resilient Minds
TBC	Tuberculose
VIP	Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WHO	World Health Organization
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wvvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

